



## Pressemeddelelse Luxembourg, den 20. september 2016

### Udgifterne til nuklear nedlukning og slutdeponering af radioaktivt affald i Litauen, Bulgarien og Slovakiet kan løbe op i 11,4 milliarder euro, siger EU-revisorerne

Den Europæiske Revisionsret anslår i en ny beretning, at omkostningerne til nedlukning (dekommissionering) af de sovjetkonstruerede kernereaktorer af første generation i Litauen, Bulgarien og Slovakiet vil blive på mindst 5,7 milliarder euro og kan løbe op i det dobbelte, hvis omkostningerne til slutdeponering af højaktivt affald medregnes.

Medlemsstaternes medfinansiering af EU's programmer er stadig meget begrænset, siger revisorerne. Siden deres seneste revision i 2011 er hullet mellem dekommissioneringsomkostningerne og finansieringen vokset til 1,56 milliarder euro i Litauen. De anslåede finansieringshuller i Bulgarien og Slovakiet er nu på henholdsvis 28 millioner euro og 92 millioner euro. EU's særlige finansieringsprogrammer for nuklear nedlukning har ikke skabt de rigtige incitamenter til at fremme en rettidig og omkostningseffektiv dekommissionering, og der har været forsinkelser i næsten alle de centrale infrastrukturprojekter.

*"Det bekymrer mig, at der har været forsinkelser i centrale dekommissioneringsprojekter, at der stadig er finansieringshuller, og at der ikke gøres tilstrækkelige fremskridt med hensyn til slutdeponering af højradioaktivt affald," sagde Phil Wynn Owen, det medlem af Den Europæiske Revisionsret, der er ansvarligt for beretningen.*

Revisorerne undersøgte de fremskridt, der var sket i EU's programmer for bistand til nuklear nedlukning siden 2011. Medlemsstaternes myndigheder hævder, at kraftværkerne er uigenkaldeligt lukket, men ikke alle de forventede output, som Europa-Kommissionen bruger til at vurdere fremskridtene hen imod uigenkaldelig lukning, er blevet leveret. Man er kommet langt med at demontere centrale komponenter i områder med lavere strålingsniveauer, f.eks. turbinehallerne, på kraftværkerne i Ignalina (Litauen), Kozloduy (Bulgarien) og Bohunice (Slovakiet). Men de kritiske udfordringer, der er forbundet med at arbejde i områder med højere strålingsniveauer, f.eks. reaktorbygningerne, ligger stadig forude. De tre medlemsstater har etableret vigtig midlertidig infrastruktur til affaldshåndtering på kraftværkernes områder, men der har været forsinkelser i næsten alle de centrale infrastrukturprojekter. De største forsinkelser opstod i Litauen, hvor slutdatoen for dekommissioneringen siden 2011 er blevet udsat med yderligere ni år til 2038.

Det forhold, at de fremtidige omkostninger til nuklear nedlukning og slutdeponering af brugt nukleart brændsel ikke altid indregnes som hensættelser og/eller oplyses i regnskabsnoterne, begrænser gennemsigtigheden og hæmmer myndighedernes mulighed for i tilstrækkelig grad at planlægge, hvordan de skal dække de fremtidige dekommissionerings- og deponeringsomkostninger.

Revisorerne fremsætter en række anbefalinger til Kommissionen og medlemsstaterne. De giver bl.a. følgende centrale

*Formålet med denne pressemeddelelse er at gengive hovedbudskaberne i Den Europæiske Revisionsrets særberetning. Beretningen i sin helhed kan fås på [www.eca.europa.eu](http://www.eca.europa.eu).*

## ECA Press

Mark Rogerson – Talsmand

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Pressesekretær

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: [press@eca.europa.eu](mailto:press@eca.europa.eu) @EUAuditorsECA [eca.europa.eu](http://eca.europa.eu)

#### anbefalinger til **Kommissionen**:

- at den bør forsøge at få forhøjet den nationale medfinansiering i finansieringsperioden 2014-2020
- at den bør indstille de særlige finansieringsprogrammer for nuklear nedlukning i Litauen, Bulgarien og Slovakiet efter 2020. Hvis der i én eller flere af disse medlemsstater konstateres et klart behov for anvendelse af EU-midler efter 2020, bør den fremtidige EU-finansiering, der foreslås af Kommissionen og godkendes af lovgiver, give de rigtige incitamenter til at fortsætte dekommissioneringen, bl.a. ved at være tidsbegrænset og baseret på en passende medfinansiering fra medlemsstaterne. Som en metode til at sikre dette kunne det overvejes at lade dekommissioneringsaktiviteter være omfattet af de europæiske struktur- og investeringsfonde under overholdelse af de nævnte betingelser
- at den kun bør tillade, at EU-bistand til nuklear nedlukning bruges til at finansiere ansatte, der udelukkende arbejder med dekommissionering
- at den bør samarbejde med medlemsstaterne, så alle fremtidige omkostninger til nuklear nedlukning og slutdeponering af brugt brændsel regnskabsføres korrekt og på en gennemsigtig måde
- at den sammen med alle medlemsstaterne bør undersøge mulighederne for deponering af brugt brændsel og højaktivt affald, herunder regionale og andre EU-baserede løsninger.

#### Revisorerne giver bl.a. følgende centrale anbefalinger til **de relevante medlemsstater**:

- at de bør forbedre deres projektforvaltning yderligere for at sikre, at den nødvendige infrastruktur til håndtering af affald og brugt brændsel bliver etableret i overensstemmelse med tidsplanen, og opbygge deres tekniske kapacitet, så de kan opnå en bedre balance mellem intern og ekstern ekspertise
- at de bør forbedre udvekslingen af bedste praksis og teknisk viden både indbyrdes og med andre aktører inden for dekommissionering i og uden for EU
- at de bør opstille mere fyldestgørende omkostningsoverslag og finansieringsplaner vedrørende deponering af brugt brændsel og radioaktivt affald
- at de bør anerkende deres egen rolle med hensyn til at sikre overholdelse af princippet om, at forureneren betaler, og være indstillet på at bruge nationale midler til at dække dekommissionerings- og slutdeponeringsomkostninger, både i den aktuelle finansieringsperiode og derefter.

#### **Bemærkninger til redaktører**

Da Litauen, Bulgarien og Slovakiet var kandidater til at blive medlemmer af EU, blev det gjort til en betingelse for deres tiltrædelse, at de skulle lukke og derefter dekommissionere otte sovjetkonstruerede kernereaktorer af første generation på de tre kernekraftværker i Ignalina (Litauen), Kozloduy (Bulgarien) og Bohunice (Slovakiet).

Lukningen og den efterfølgende dekommissionering af disse kernereaktorer før udløbet af deres projekterede levetid indebar en stor finansiel og økonomisk byrde. EU indvilligede derfor i at yde finansiel støtte fra 1999. I 2020 vil der i alt være ydet 2 955 millioner euro i EU-støtte, hvoraf Litauen har fået den største andel (1 553 millioner euro), efterfulgt af Bulgarien (731 millioner euro) og Slovakiet (671 millioner euro). I perioden frem til 2013 blev der desuden stillet 890 millioner euro til rådighed til projekter, der skulle afbøde en del af virkningerne af det fald i den nationale energiproduktionskapacitet, der følger af kraftværkernes tidlige lukning.

I alle tre medlemsstater besøgte revisorerne de pågældende områder og talte med de vigtigste myndigheder. De besøgte også Europa-Kommissionen, EBRD og det sted i Finland, hvor verdens første dybtliggende geologiske depot for brugt

nukleart brændsel er ved at blive anlagt.

Revisorerne undersøgte på ingen måde installationernes sikkerhed eller argumenterne for og imod kernekraft, og de drog ingen konklusioner om EU's energiforsyningsmix.

Særberetning nr. 22/2016 "EU's programmer for bistand til nuklear nedlukning i Litauen, Bulgarien og Slovakiet: Der er sket visse fremskridt siden 2011, men der ligger kritiske udfordringer forude" foreligger på 23 EU-sprog.

---